

Živá knihovna nabízí i knihy s náboženskou tematikou

[Jana Šustová](#) 27.06.2007

 [800x720]

Jana Al Oukla - kniha s titulem "Muslimka"

Autor: [Jana Šustová](#)

Zajímavý projekt s názvem Živá knihovna - Nesud' knihu podle obalu letos poprvé pořádá Organizace na podporu integrace menšin (OPIM o. s.). Tato nebývalá knihovna nabízí k "přečtení" namísto knih lidí, kteří jsou vystaveni každodenním předsudkům kvůli barvě pleti, náboženskému či názorovému přesvědčení, zdravotnímu stavu, sexuální orientaci či profesi.

Vybraného člověka si z Živé knihovny mohou "vypůjčit a přečíst" čtenáři, kteří se zaregistrují a svým podpisem stvrdí, že souhlasí s výpůjčními pravidly. Výpůjčním pravidlem je, že čtenář bude s "knihou" zacházet s plnou důstojností a respektem, nebude "knize" ohýbat stránky a ničit její obal. Poté se čtenář v rámci přátelského rozhovoru dozví fakta o životech menšin a znevýhodněných skupin lidí. "Knihu" je možné vybrat z Katalogu knih za pomoci vyškolených knihovníků a knihovnic.

 [800x284]

Živá knihovna - Nesud' knihu podle obalu

Čeští čtenáři mohli Živou knihovnu poprvé navštívit v sobotu 23. června na Střeleckém ostrově v Praze, kde byla k dispozici v rámci festivalu United Island of Prague. Na další podrobnosti jsem se přímo na místě zeptala **vedoucí projektu Živá knihovna Jany Tikalové**:

Jaké knihy půjčujete?

 [736x800]

Kniha s titulem "Vozíčkář"

Autor: [Jana Šustová](#)

Máme 17 titulů, mezi které patří například židovka, konvertovaná muslimka, lesba, homosexuál, policista, neslyšící, nevidomý, Rom, vozíčkář, úřednice, aktivista za práva zvířat a feministka.

Ted' už je knihovna v provozu pět hodin, s jakým zájmem veřejnosti jste se setkali?

Čekali jsme, že tak velký zájem nebude. Abych byla upřímná, báli jsme se toho, že se ty knihy budou tak trochu nudit a bylo by nám to velmi líto, protože všichni sem přišli dobrovolně ve svém volném čase místo toho, aby někam odjeli se svými rodinami na víkend. Ted' jsme tu pět hodin a všechny knihy je půjčená. Jsou sice chvíle, kdy probíhá koncert a přijde méně čtenářů, ale jsou i momenty, kdy nezvládáme, kdy knihovníci, kteří evidují čtenáře, mají co dělat, aby všechny uspokojili.

Jaká je průměrná doba, po kterou si čtenář knihu čte?

 [800x532]

Michal Miko - kniha s titulem "Rom"

Autor: [Jana Šustová](#)

Je to maximálně 30 minut a je možné si tu knihu prodloužit, protože chceme knihám poskytnout i ochranu. Je to pro jejich bezpečí, ale i proto, abychom měli evidenci a mohli uspokojit i další čtenáře.

Byl projekt Živé knihovny Vaším nápadem nebo jste ho převzali ze zahraničních zkušeností?

Projekt Živá knihovna je myšlenka Dánů, kteří na obrovském festivalu Roskilde zorganizovali podobnou akci. Tam byla první knihovna a pak se to uchytilo v dalších pěti

státech a my jsme šestá země. Například v Maďarsku se Živá knihovna uchytila na festivalu Sziget tak, že ji tam organizují každý rok a dnes už mají 50 knih."

Chystáte se projekt Živá knihovna zase zopakovat na nějakém místě v České republice?

 [800x776]

Knihovna s titulem "Nevidomá"

Autor: [Jana Šustová](#)

Další Živá knihovna bude 27. - 28. července na festivalu Music in the Park v pražské Stromovce, což je dvoudenní festival. A s Živou knihovnou chceme pracovat i dál, chceme ji dostat do škol a na jiná místa, než jsou festivaly, protože na takovéto festivaly většinou přijdou mladí lidé a my chceme oslovit i další veřejnost.

Po rozhovoru s Janou Tikalovou jsem i já zalistovala ve výpůjčním katalogu a vybrala si dvě knihy. Jedna měla titul Muslimka a druhá Židovka a o oba tituly měli čtenáři velký zájem. Knihu **Muslimka** představovala **Jana Al Oukla**, které jsem položila několik otázek:

Vy představujete knihu s titulem Muslimka. Na co se Vás lidé nejvíce ptají?

 [800x532]

Jana Al Oukla - kniha s titulem "Muslimka"

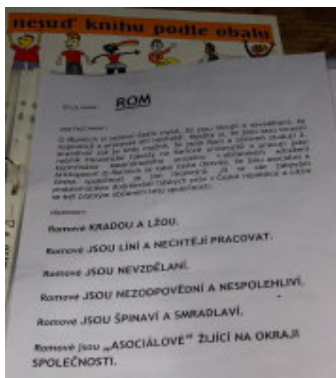
Autor: [Jana Šustová](#)

Lidé se mě většinou ptají na to, jak se mi tady žije, jak se na mě lidé dívají, když nosím šátek, a pak také na život v arabských zemích, protože jezdím do Sýrie.

A Vy jste rodilá Češka?

Jsem rodilá Češka a konvertovala jsem během svých studií.

Jak se Vám tady žije? Přeci jen je na Vás na první pohled znát, k jakému náboženství patříte, jak lidé reagují?

[\[708x800\]](#)

Titul "Rom" v Katalogu knih

Autor: [Jana Šustová](#)

Četla jsem studii Evropské unie o diskriminaci, kde se i slovní poznámky považují za diskriminaci. A s nimi setkávám velice často při nakupování, na ulici. Zvláště když jdu s dětmi, tak se mi to zdá nefér, protože ty děti tady vyrůstají a jak se potom mohou cítit, když jejich matku někdo uráží?

Bráníte se těmto slovním útokům? Co děláte, když Vás někdo začne urážet?

Už jsem se na to naučila reagovat - a reagovat co nejrychleji. Když ti lidé zjistí, že mluvím česky, leknou se a často utíkají nebo se odvrátí. Většinou mají pocit, že jsem cizinka a že si mohou vybit svoji zlost a nenávisť. Ale jakmile zjistí, že jsem Češka, která se může bránit, dostanou strach, že by z toho mohl být nějaký problém.

[\[800x611\]](#)

Knihovníci Živé knihovny

Autor: [Jana Šustová](#)

Když konvertuje k islámu žena, která nevyrostla v muslimském prostředí, jak rychle se ve Vašem náboženství zorientuje? Jak dlouho to trvalo třeba Vám?

Myslím si, že je to individuální. Já jsem to měla jednodušší v tom, že jsem to studovala, takže mi byla blízká islámská kultura a historie, měla jsem spoustu informací. Můj postup byl poměrně pozvolný, nebylo to nic ze dne na den. Studovala jsem a stále jsem se dozvíдалa a doposud dozvídám spoustu nových informací, které upevňují víru a prohlubují znalosti. Poznávat jakoukoliv víru je celoživotní učení.

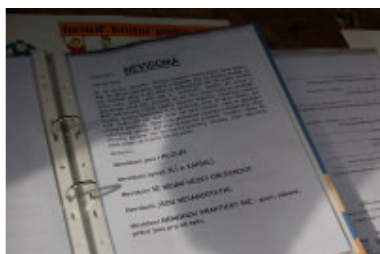
Co v praxi znamená být muslimskou ženou, kromě toho, že nosíte šátek, kolikrát denně se například modlíte a jaké další povinnosti, předpisy nebo rituály dodržujete?

My doma dodržujeme veškeré předpisy, modlitbu, půst. Praktikujeme to tady, snažíme se všechno dodržovat, jak je předepsáno, včetně jídla. Myslím si, že to jde i v našich podmínkách. Islám je mnohem jednodušší náboženství, než z něj lidé dělají. Žijeme normálně.

Abychom to nějak konkretizovali, kolikrát denně je například modlitba?

My se modlíme 5x denně a postíme se v měsíci ramadánu, který letos začíná v polovině září. Já jsem osobně byla s manželem na pouti do Mekky. Muslimové také dávají jednou ročně zakát, což je almužna pro potřebné. Takže toto jsou ty základní povinnosti muslimů.

Kam dáváte tu almužnu? Dáváte ji přímo potřebným lidem nebo zakát rozděljuje někdo z mešity? Jak to chodí tady v České republice?

[\[800x532\]](#)

Titul "Nevidomá" v Katalogu knih

Autor: [Jana Šustová](#)

Je možné to dát přímo potřebným nebo se to dává dohromady a pak se to rozděljuje, protože je určena určitá skupina lidí, které má tento obnos patřit.

Rozděljuje se zakát mezi české potřebné lidi, nebo putuje do islámských zemí?

Putuje třeba do uprchlických táborů tady v České republice.

Co se týče jídla, co máte předepsáno a co zakázáno?

Muslimové jsou známí tím, že nejedí vepřové, mají zakázaný alkohol, takže to striktně dodržujeme. S vepřovým masem někdy bývá problém ve školkách, ale dá se to nějak zařídit. Dnes je spousta dětí alergických na cokoli, ale je pravda, že když něco nejíme z náboženských důvodů, lidé se na to dívají jinak, než když je to ze zdravotních důvodů. Ale mně pořád připadá nesprávné, abychom chodili k lékaři pro potvrzení, že dítě je alergické na kolagen, i když o to lze požádat, lékař to klidně udělá, ale připadá mi to nesprávné, nevím, proč by to člověk měl takto obcházet. Já osobně většinou vařím arabskou kuchyni, protože se v ní používá spousta zeleniny a myslím si, že je to daleko zdravější než naše výživa. Ale tu svíčkovou také uvaříme...

Když je ramadán, vztahuje se půst také na děti? Nemají s tím pak problémy ve škole?

Ramadán znamená od úsvitu až do západu slunce nejíst ani nepít a vztahuje se to na děti, které už dosáhly puberty. Určení věku se různí podle jednotlivých učenců, ale děti jsou většinou vybízeny, aby si to alespoň jednou za týden zkusily, když jsou doma, zhruba v osmi deseti letech. Nemusejí to držet celý den, jde o to si to zkusit, aby si postupně zvykly. Vím, že jsou třeba desetileté děti, které se v arabských zemích postí celý měsíc s rodiči a nedají si to vymluvit. Nevím, jak to u našich dětí potom bude vypadat ve školách, protože tam to asi nikdo nebude chápat. V islámských zemích je školní výuka i celý život země přizpůsoben tomu postnímu měsíci.

[\[800x596\]](#)

PhDr. Zuzana Peterová - kniha s titulem "Židovka"

Autor: [Jana Šustová](#)

Další zajímavá kniha, v jejíchž stránkách jsem zalistovala, nesla název **Židovka**. Její představitelkou byla **psychoterapeutka Židovské obce v Praze PhDr. Zuzana Peterová**.

Jaké informace lidé nejvíc hledají v knize s titulem Židovka?

Mají zájem o naše svátky, o dodržování našich zásad, jako je košer stravování, šábés, jak to máme s naším nádobím... Zkrátka, hodně věcí už mají ti lidé načtených a chtěli si ty informace jen nějak srovnat v hlavě a pozeptat se na spoustu věcí - například jestli se rabín může ženit, nebo ne atd.

Například problematika košer stravování je poměrně složitá, jak to řešíte v praktickém životě? Kde berete potraviny?

My doma dodržujeme kašrut, takže jednak na to máme příslušné nádobí - extra na maso a extra na mléko a mléčné výrobky. Co se týče potravin, tak máme takový seznam, který vydává židovská obec a na něm je uvedeno, které potravin jsou košer a které ne. A pak mám v peněžence takový malý tahák a na něm jsou napsána všechna zakázaná škodlivá éčka, různé stabilizátory apod., takže to mám jako takovou rychlou pomoc, co nesmíme jíst.

Neprodražují se takové potraviny?

Myslím si, že ne, protože ty potraviny kupuji normálně v obchodě a některé prostě kupuji a některé nekupuji. To je všechno.

Člověku zvenku se to může zdát jako omezení - at' už tyto předpisy o jídle nebo zákazy některých činností o šabat. Přináší Vám přesto to náboženství něco, co za to stojí?

Především mi přináší TO všechno, co za to stojí. Vezměte si třeba takový šábes: to se sejde celá rodina a nekoukáme se na televizi, neposloucháme rádio, nýbrž si místo toho povídáme, navzájem se užíváme a vychutnáváme si ten den pro sebe. Ten čas pro sebe máme.